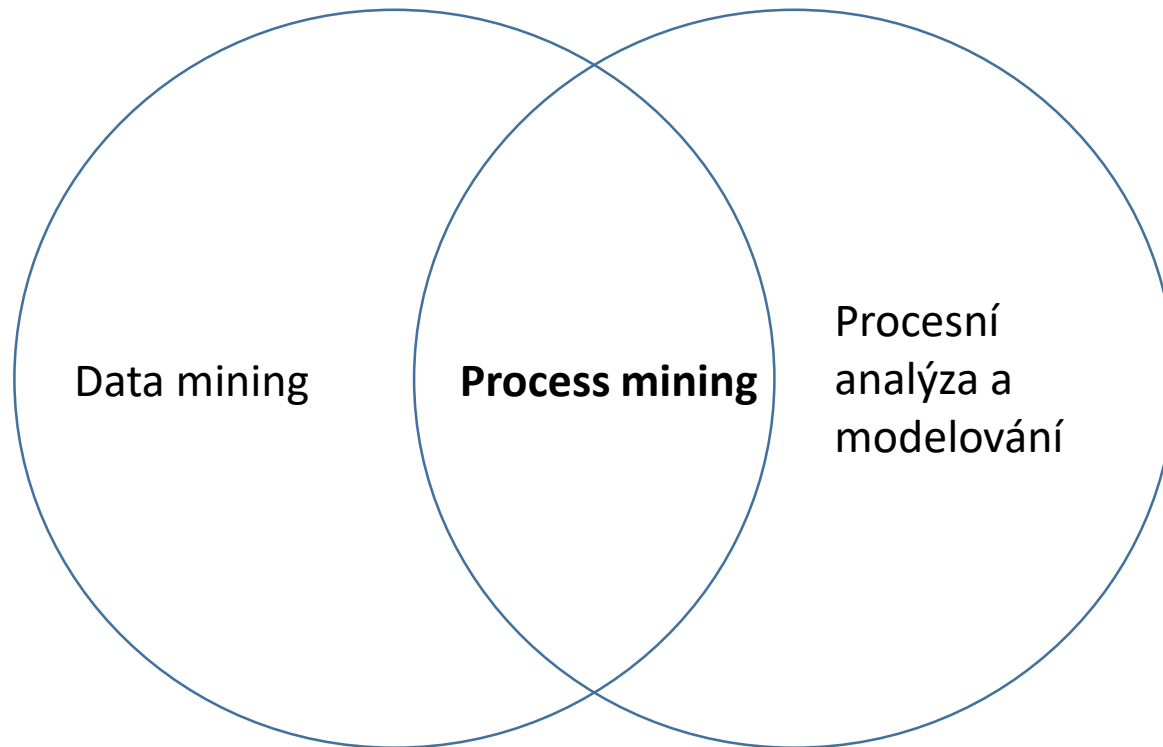

Process mining

PV165 – Procesní řízení

Vymezení oblasti

Příbuzné koncepty

Business Activity Monitoring (BAM)

Complex Event Processing (CEP)

Corporate Performance Management (CPM)

┌──────────────────┐
Business Intelligence

Stejný cíl:

Analýza procesů za účelem jejich vylepšení
a tedy i celkového zvýšení provozního výkonu
firmy

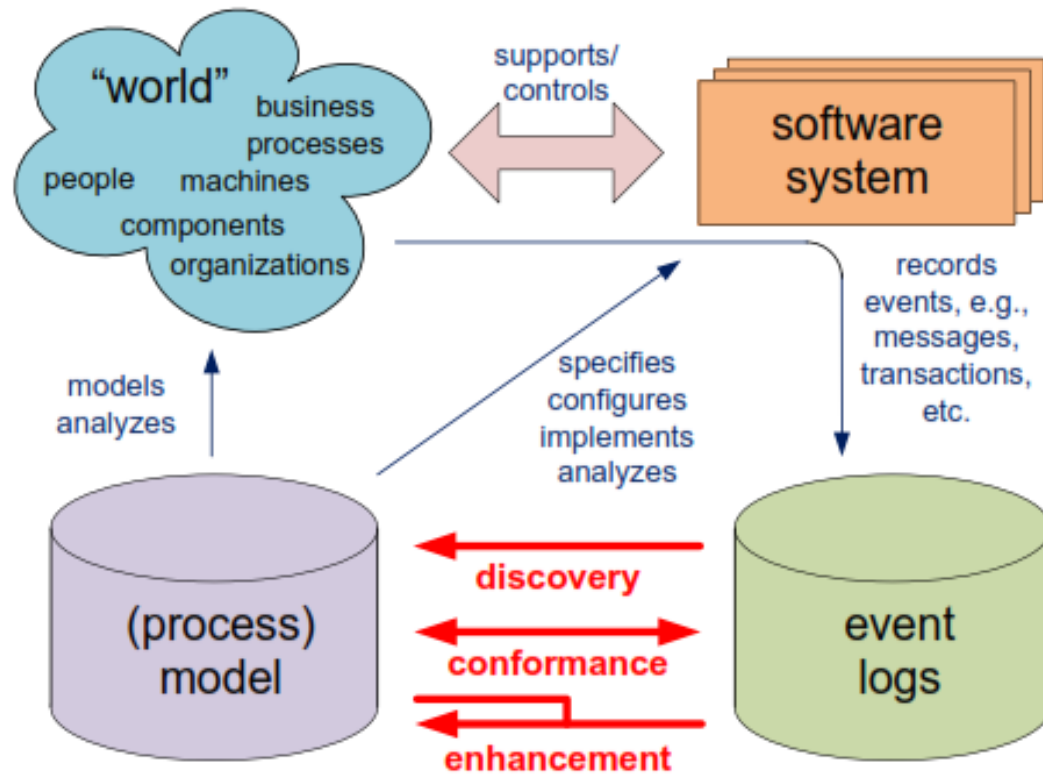
Task Force on Process Mining

- Rostoucí zájem o dolování z procesů jak ze strany výzkumníků, tak ze strany průmyslu
- Roku 2009 bylo založeno IEEE Task Force on Process Mining, shromažďující SW firmy (HP, IBM, Fujitsu...), konzultační společnosti (Deloitte, Gartner, Excellentia BPM...) i výzkumné instituce
 - Cíle:
 - Zvyšovat povědomí o state-of-the-art process miningu
 - Navrhovat nové techniky, nástroje a hledat nová uplatnění
 - Standardizovat log event data
 - Pořadat workshopy, konference...
 - Publikovat články, knihy...

Exponenciální růst dat

- Digitalizace zasahuje do všech aspektů života (viz Moorův zákon)
 - Informační a kolaborační systémy
 - Senzory
 - Čtečky kódů
 - Čipové karty...
- Automatizovaná analýza událostí
- Klíčový objekt – *event log*
 - Každá aktivita / instance procesu je sekvencí záznamů o událostech, osobách, časech, atd.

Typy process miningu

1) Discovery

Identifikace modelu bez předchozí znalosti

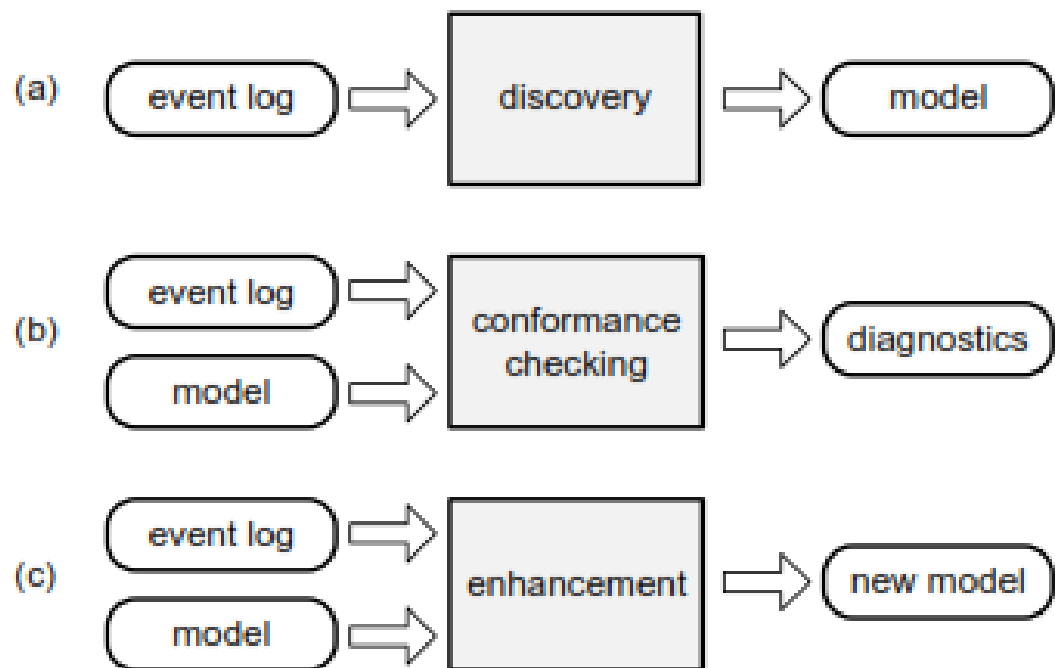
2) Conformance

Porovnání existujícího modelu s tím, jak proces „reálně“ funguje

3) Enhancement

Rozšíření nebo vylepšení existujícího modelu na základě dat z log eventů

Typy process miningu

BPM, UML, Petriho síť...

Diagnostické informace o porovnání mezi modelem a údaji z event logů

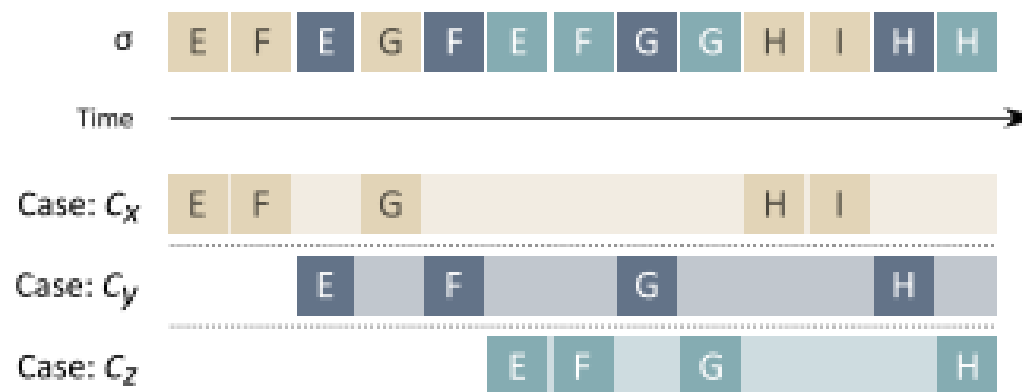
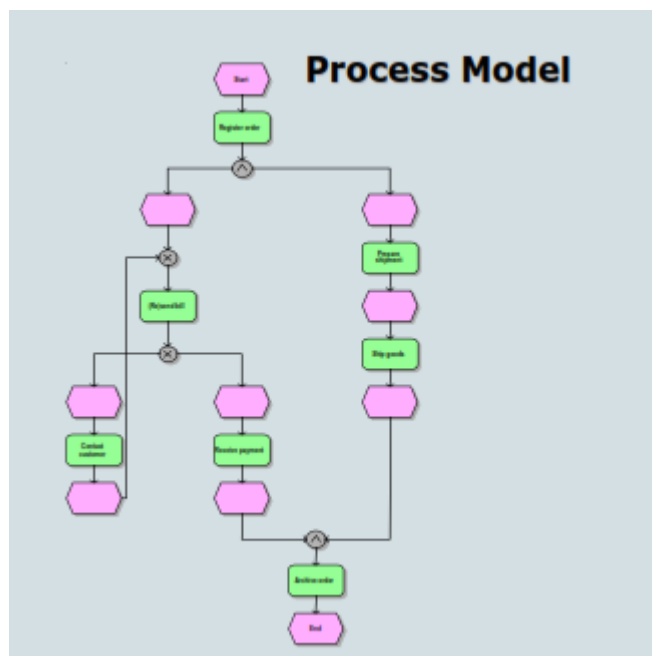
Vylepšený model v dané notaci

Možné perspektivy process miningu

- Perspektiva procesní - kontrolní toky (Jak?)
- Organizační perspektiva (Kdo?)
- Případová perspektiva (Co?)
- Časová perspektiva

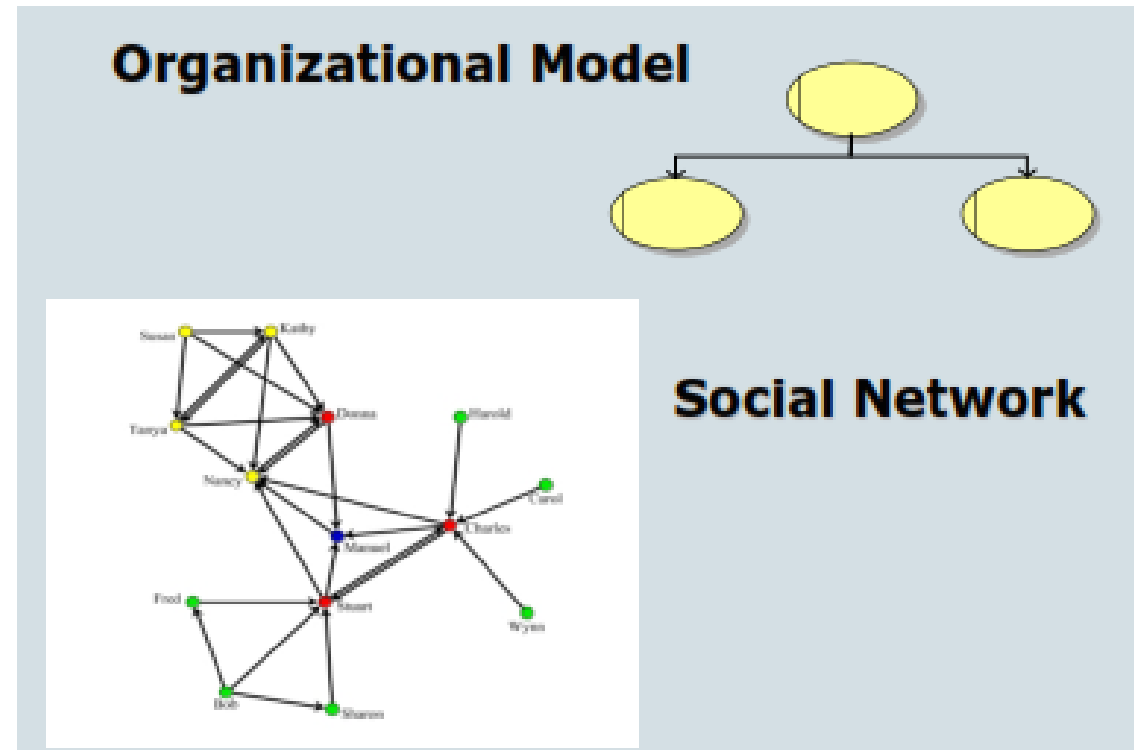
Možné perspektivy process miningu

- Perspektiva procesní – aka perspektiva kontrolních toků (control-flows)
 - Detekce vazeb mezi jednotlivými aktivitami z event logů

Možné perspektivy process miningu

- Organizační perspektiva
 - Validace organizační struktury
 - Detekce sociální sítě
 - Umožňuje např. vyhledávání osob podobným profilem práce

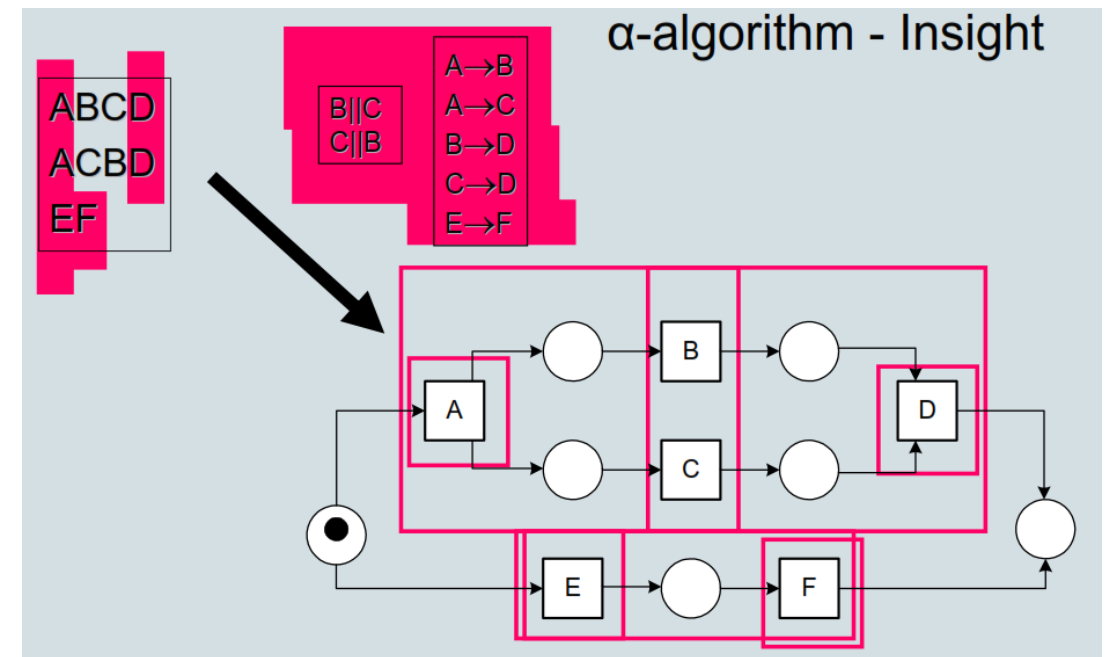
Možné perspektivy process miningu

- Případová perspektiva
 - Zaměřuje se na konkrétní případy samotné
 - Obvykle je přínosná tehdy, když se v procesu děje něco „zajímavého“
 - Může studovat např. konkrétní cestu v procesu
 - Studuje rozdílné vlastnosti případu v závislosti na klíčových proměnných
 - Jak se mění cesta při velikosti objednávky, výši fakturované částky
 - Jaký vliv mají zdroje a cíle práce (role zadavatele – původce instance)

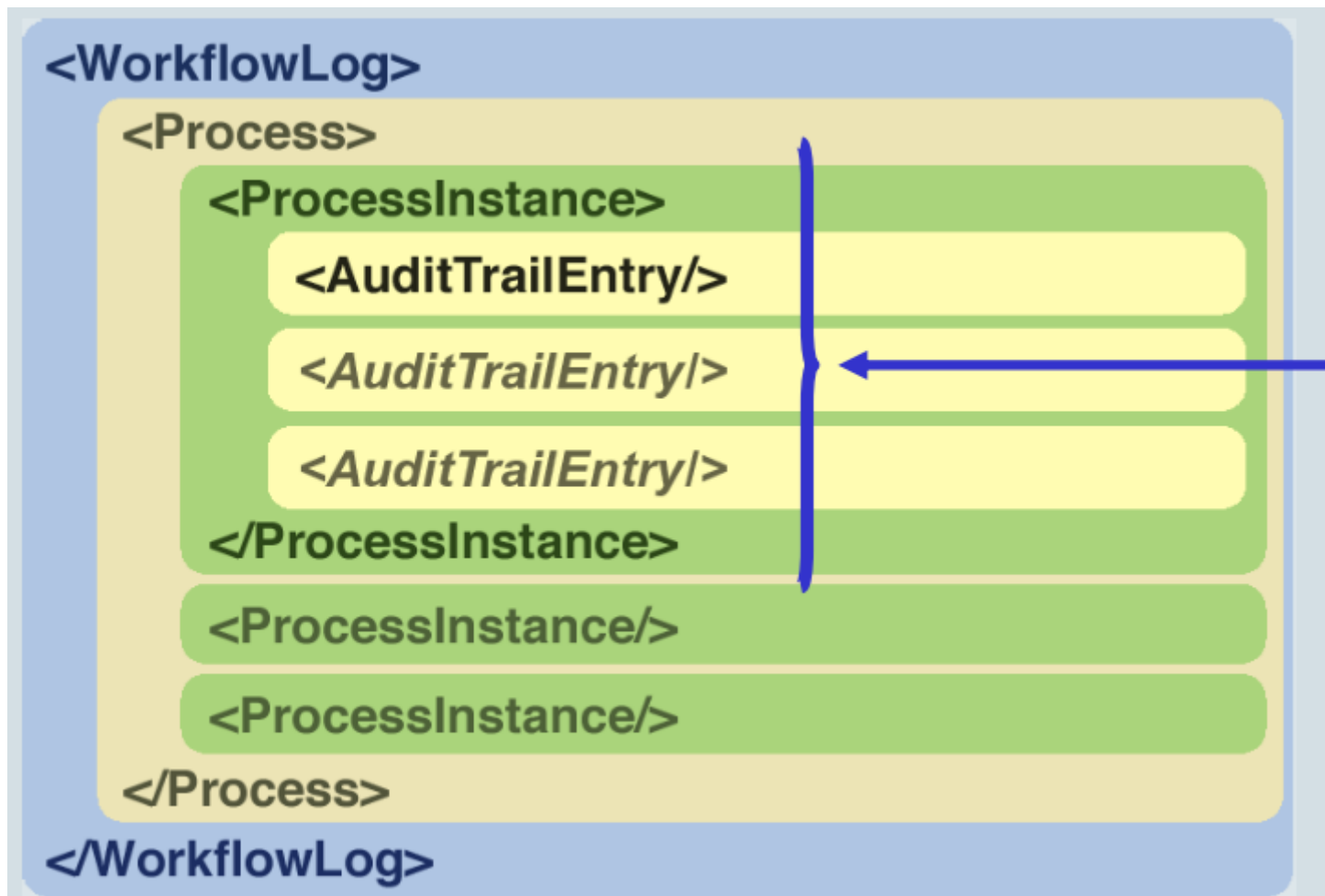

Možné perspektivy process miningu

- Časová perspektiva
 - Zaměřuje se na časování a frekvenci událostí
 - Vyžaduje timestamps u událostí
 - umožňuje např.
 - Identifikovat bottlenecky
 - predikovat časový rozvoj procesu
 - Detekovat kauzalitu/paralelnost událostí
 - Alfa algoritmus

Event log v XML formátu

Z hlediska process miningu je velmi důležité identifikovat, které aktivity spadají pod tutéž instanci procesu

Event log v XML formátu

Povinné položky

```
<AuditTrailEntry>  
  <WorkflowModelElement/> Task A </Wf.M.E.>  
  <EventType> complete </EventType>  
  <TimeStamp> 2005-10-26T12:37:33... </TimeStamp>  
  <Originator> John Doe </Originator>  
  <Data>  
    <Attribute name="x"> 1 </Attribute>  
    <Attribute name="y"> whatever </Attribute>  
  </Data>  
</AuditTrailEntry>
```

```
<WorkflowLog>  
  <Process>  
    <ProcessInstance>  
      <AuditTrailEntry/>  
      <AuditTrailEntry/>  
      <AuditTrailEntry/>  
    </ProcessInstance>  
    <ProcessInstance/>  
    <ProcessInstance/>  
  </Process>  
</WorkflowLog>
```

Kvalita event logů

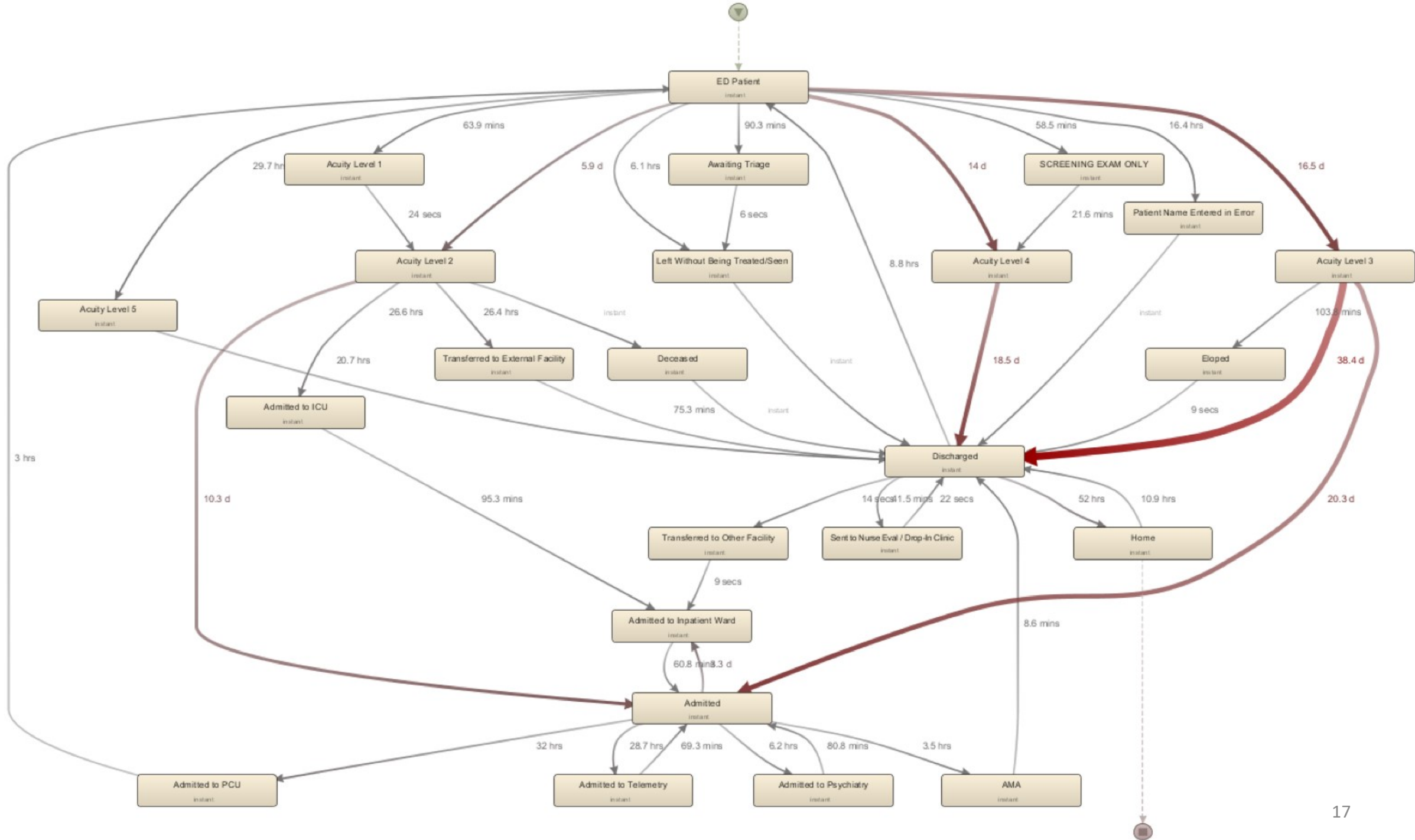
*	Špatná kvalita, záznamy mohou chybět nebo nemusí odpovídat realitě	Ručně psané poznámky, papírová dokumentace
**	Záznam je vedlejší produkt IS, sběr probíhá automaticky, nicméně chybí systematický přístup, je možné IS obejít, tudíž mohou záznamy chybět	Strojové výpisy, tabulky, výstupy nebo chybové záznamy z (libovolných) systému
***	Chybí systematický přístup. Oproti ** je záruka, že záznamy odpovídají realitě. Data je třeba skládat z více zdrojů.	Tabulky, výstupy nebo dokumenty z ERP/CRM systémů, metadata z komunikačních kanálů
****	Systematický a reliabilní přístup – data jsou kompletní a odpovídají realitě. Existuje explicitní podpora pro analýzu procesů a aktivit	Logy z BPM nebo workflow systémů
*****	Sběr je systematický, reliabilní a adresovány jsou i otázky zabezpečení. Záznamy a jejich atributy mají jasnou sémantiku	Sémanticky anotované logy z BPM nebo workflow systémů

Výzvy a možnosti

- Data: různé zdroje, nekompletní údaje, různé úrovně granularity, závislost událostí na kontextu
- Změna: „*concept drift*“ – proces se mění zatímco jej analyzujeme (sezónní změny, změny na trhu...)
- Kombinace s jinými typy analýz: např. modelování a simulace
- Vylepšení použitelnosti a porozumění dat laikům: vizualizace, intuitivní rozhraní

Případová studie: zdravotnictví

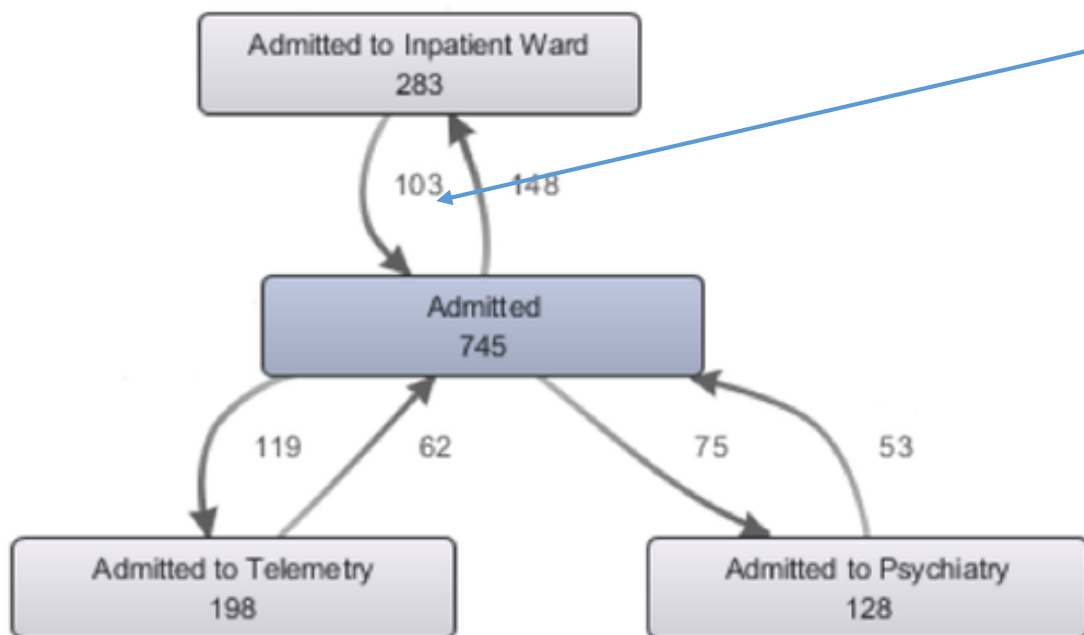
- Data byly použity z e-healthcare systému (cca 5000 případů – ošetření pacienta)
- Kromě samotné analýzy dat byly provedeny také rozhovory s lékaři, řídicími lékaři, vrchními sestrami, atd.

Případová studie: zdravotnictví

- Kromě standardních procesů se v datech objevilo i několik případů, kdy průchod pacienta „procesem“ byl nestandardní
- Tyto nestandardní situace jsou možností pro zlepšení procesů a zvýšení kvality péče o pacienty

Případová studie: zdravotnictví

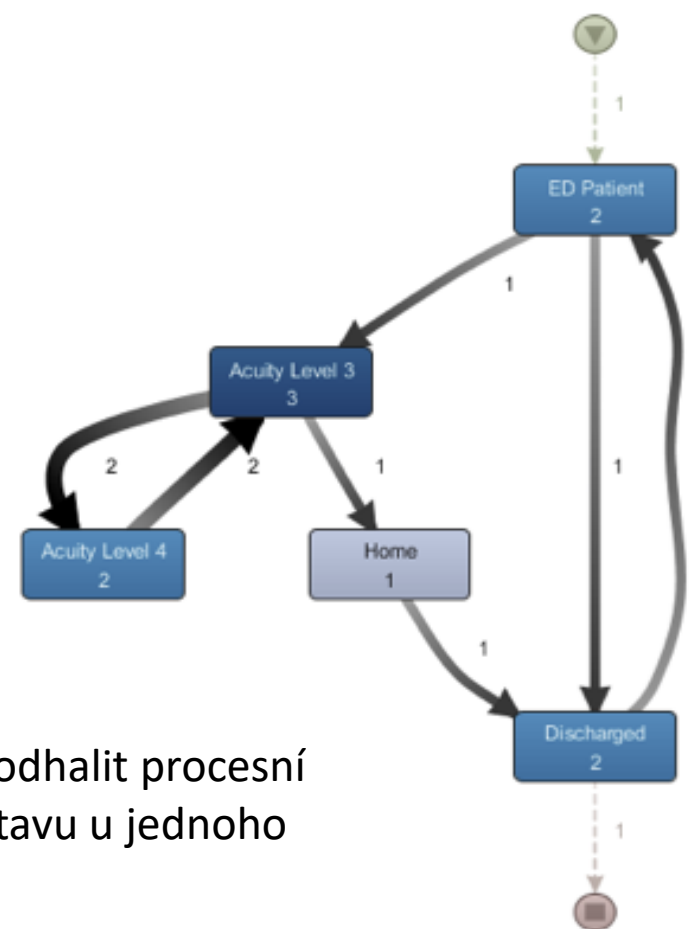

Odhalení cyklu v procesu, u něhož se očekává lineární anebo větvící se struktura

→ Buďto chyba personálu anebo špatně nastavený proces

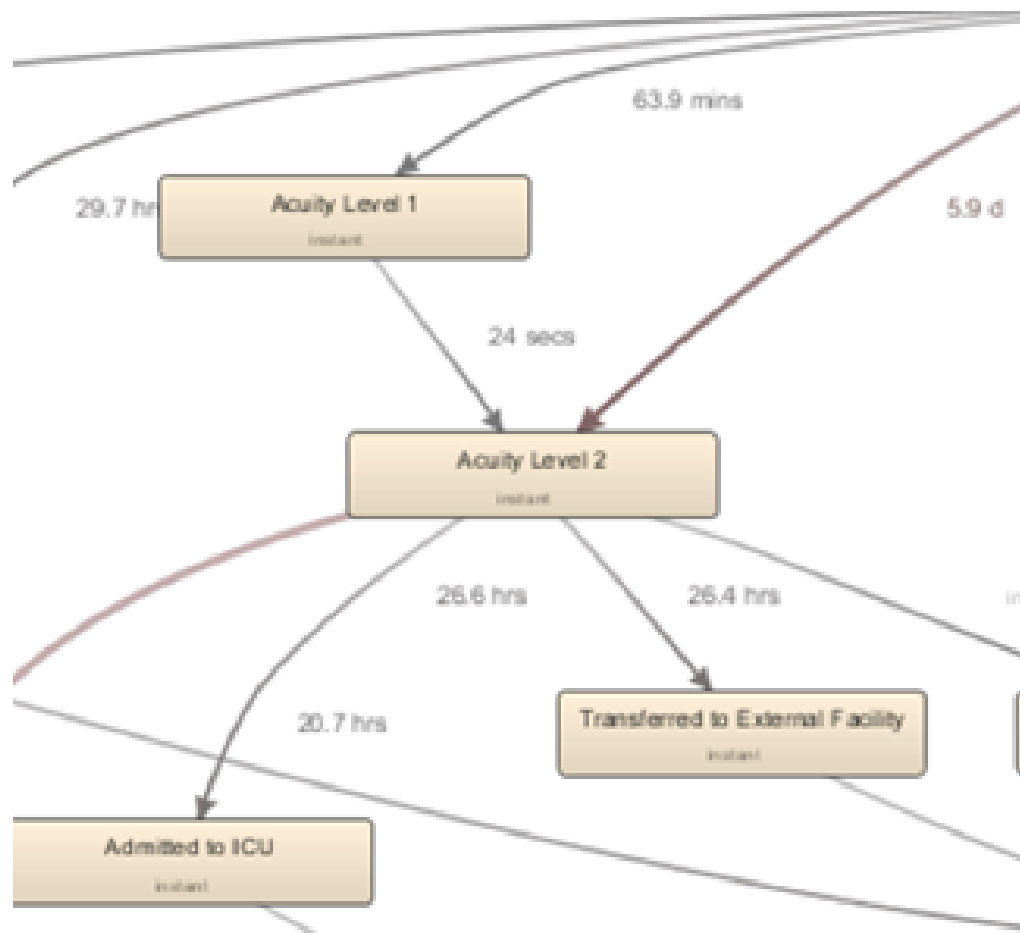
Případová studie: zdravotnictví

U většiny pacientů dojde 4x ke změně stavu (přijat, propuštěn, úroveň akutnosti (1...n))

Analýza odchylek může odhalit procesní chyby – např. 10 změn stavu u jednoho pacienta

Případová studie: zdravotnictví

Analýza časových sledů může odhalit situaci, kdy sekvence některých událostí jsou uloženy v systému v reálném čase – trvají řádově minuty nebo hodiny
(pacient byl fyzicky přesunut z bodu A do B)

a jiné jsou výsledkem administrativního úkonu – trvají řádově sekundy
(sestra uložila data do systému)
Tyto události jsou patrně prováděny až ex-post, což může být prostor pro chybu